

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

C++-pikakurssi, osa 3/3

Algoritmit ongelmanratkaisussa,
kevät 2018

Tietorakenteita

C++

set

multiset

unordered_set

map

unordered_map

priority_queue

Java

TreeSet

(ei suoraa vastinetta)

HashSet

TreeMap

HashMap

PriorityQueue

set-rakenne

```
set<int> s;  
s.insert(2);  
s.insert(5);  
cout << s.count(2) << "\n"; // 1  
s.erase(2);  
cout << s.count(2) << "\n"; // 0
```

- set-rakenne pitää yllä joukkoa alkioista
- perusoperaatiot: lisäys (`insert`), poisto (`erase`) ja lukumäärä (`count`)
- jokainen alkio voi esiintyä enintään kerran (eli lukumäärä on aina joko 0 tai 1)

Pienin alkio

```
set<int> s = {1,2,3};  
auto it = s.begin();  
cout << *it << "\n"; // 1
```

- iteraattori `begin` osoittaa joukon ensimmäiseen alkioon
- joukko on järjestyksessä, joten tämä kertoo pienimmän alkion
- alkion arvon saa selville `*`-syntaksilla

Suurin alkio

```
set<int> s = {1,2,3};  
auto it = s.end();  
it--;  
cout << *it << "\n"; // 3
```

- iteraattori `end` osoittaa joukon viimeisen alkion *jälkeiseen* alkioon
- vähentämällä iteraattorin arvoa yhdellä päästään joukon suurimpaan alkioon

Alkion etsiminen

```
set<int> s = {1,2,3};  
auto it = s.find(2);  
if (it == s.end()) cout << ":(";
```

- `find(x)` antaa iteraattorin alkioon `x`
- jos alkia ei löydy, tuloksena on `end()`, joka osoittaa joukon ulkopuolelle

Alkion etsiminen

```
set<int> s = {1,2,3};  
auto it1 = s.lower_bound(2);  
cout << it1 << "\n"; // 2  
auto it2 = s.upper_bound(2);  
cout << it2 << "\n"; // 3
```

- `lower_bound(x)` etsii pienimmän alkion, joka on vähintään `x`
- `upper_bound(x)` etsii pienimmän alkion, joka on suurempi kuin `x`
- myös näissä `end()` kertoo, ettei alkiota ole

Tehokkuus

- oleellista set-rakenteessa on, että kaikki edellä esitetyt operaatiot toimivat tehokkaasti $O(\log n)$ -ajassa
- rakenteen toteutus perustuu tasapainoiseen binääripuuhun (esim. punamusta puu)

multiset-rakenne

```
multiset<int> s;  
s.insert(1);  
s.insert(1);  
s.insert(1);  
cout << s.count(1) << "\\n"; // 3
```

- multiset on kuin set, mutta sama alkio voi esiintyä monta kertaa rakenteessa
- count voi siis palauttaa muutakin kuin 0 tai 1

multiset-rakenne

```
// poista kaikki x:n kopiot  
s.erase(x);
```

```
// poista yksi x:n kopio  
s.erase(s.find(x));
```

- funktio `erase` poistaa kaikki alkion kopiot, jos sille annetaan alkio
- yhden kopion voi kuitenkin poistaa antamalla iteraattorin (jonka voi etsiä `find`-funktioilla)

unordered_set-rakenne

```
unordered_set<int> s;  
s.insert(1);  
s.insert(2);  
s.insert(3);
```

- unordered_set on kuin set, mutta se perustuu hajautustauluun eikä binääripuuhun
- operaatiot toimivat keskimäärin $O(1)$ -ajassa
- alkiot eivät ole järjestyksessä, minkä vuoksi ei voi etsiä pienintä ja suurinta alkioita eikä käyttää funktioita `lower_bound` ja `upper_bound`

map-rakenne

```
map<string,int> x;  
x["apina"] = 1;  
x["banaani"] = 2;  
x["cembalo"] = 3;
```

- map on taulukon yleistys, jossa avaimina voi olla mitä tahansa alkioita
- map perustuu tasapainoiseen binääripuuhun, vastaavasti unordered_map perustuu hajautustauluun

map-rakenne

```
map<string,int> x;  
cout << x["aybabbtu"] << "\n"; // 0
```

- jos avainta ei ole olemassa, se lisätään automaattisesti oletusarvolla
- esimerkiksi int-tyypin oletusarvo on 0 ja string-tyypin oletusarvo on tyhjä merkkijono

priority_queue-rakenne

```
priority_queue<int> q;  
q.push(3);  
q.push(1);  
q.push(2);  
cout << q.top() << "\n"; 3  
q.pop();  
cout << q.top() << "\n"; 2
```

- push lisää alkion, top hakee suurimman alkion ja pop poistaa suurimman alkion
- toimii tehokkaammin kuin set, mutta sisältää vähemmän ominaisuuksia